

ཐེམ་པོ་འུ་ལུ་འབྲེལ་གྱི་འཕྲིན་ལྷན་ཁག་ (འཕྲིན་ལྷན་ཁག་) 12

ཐེམ་པོ་འུ་ལུ་འབྲེལ་གྱི་འཕྲིན་ལྷན་ཁག་ གསུང་འབུམ་བཞུགས།

(10/75)

དཔལ་བཅུགས་བོད་ཡིག་དཔེ་རྒྱུ་ཞིབ་འཇུག་ཁང་ནས་བཞུགས།

གྲུང་མོའི་བོད་རིག་པ་དཔེ་རྒྱུ་ཁང་།

དཔེ་རྒྱན་ལ། རྒྱལ་མོ་འབྲུག་ལ།
དཔེ་རྒྱན་འགན་འཁུར་ལ། ཚངས་པ།
མཁུན་ཤོག་མཇེས་འཛོད་ལ། འཕྲོ་འདུལ་རྫོང་།

ཐེངས་འདིའི་ཕྱུ་ལ་བཞག་ལ།

དེབ་ཀོ་བརྒྱན་ལ།

༡། རྩོམ་གྱི་གྲགས་པ་བཤད་སྐབ་ཀྱི་གསུང་འབུམ། ।

(༡༠ / ༡༥)

དཔལ་བཅེགས་པོད་ཡིག་དཔེ་རྒྱུ་ཞིབ་འཇུག་ཁང་གིས་བསྐྱུགས།

*

ཀྲུང་གོའི་བོད་རིག་པ་དཔེ་རྒྱན་ཁང་གིས་བསྐྱུག་ཏེ་བཟུམ།

པེ་ཅིན་མཐོ་རིན་ཚཱ་ཁ་པར་འདེབས་ཀྲུང་གིས་དཔར་བཟབ།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༠ ལོའི་ཟླ་ ༩ པར་པར་གཞི་དང་པོ་བསྐྱུགས།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༠ ལོའི་ཟླ་ ༩ པར་པར་ཐངས་དང་པོ་བཟབ།

དཔར་གྲངས། ༠༠༠༡— ༡༥༠༠

ISBN978—7—80253—140—6/B. 65

གསུང་འབུམ་ཆ་ཚང་(དེབ་ ༡ - ༡༥ ཡོད་) ལ་རིན་ཚྭ་ ༥༥༥ . ༠༠

出版人:周华
责任编辑:聪博
封面设计:多吉

图书在版编目(CIP)数据

卓尼·扎巴谢珠文集:第1-18卷 藏文
百慈藏文古籍研究室编. - 北京:
中国藏学出版社,(先哲遗书.88-105卷)2009.9
ISBN 978-7-80253-140-6
I.卓… II.①卓…②百… III.喇嘛教-文集
-藏语 IV.B946.6-53
中国版本图书馆CIP数据核字(2009)第010748号

先哲遗书 (第97卷)
卓尼·扎巴谢珠文集
(10/18)

百慈藏文古籍研究室编辑整理

*

中国藏学出版社出版发行
北京墨人彩色印刷有限公司印刷

*

开本:880×1230毫米1/32 印张:252
2009年9月第1版 2009年9月第1次印刷
印数:0001—1500册

书号:ISBN978—7—80253—140—6/B.65

本文集总定价(1-18卷):458.00元

༣༣། །དཔེ་སྒྲུབ་གསལ་བཤད།

《མེས་པོའི་ཤུལ་བཞག》 ཅེས་པའི་དཔེ་ཚོགས་འདི་ནི་དཔལ་བཅུགས་
བོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་ཞིབ་འཇུག་ཁང་གིས་བསྒྲིགས་ཤིང་འདི་ག་དཔེ་སྒྲུབ་ཁང་དང་
མཉམ་འབྲེལ་གྱིས་བསྒྲུབ་པའི་དཔེ་རྙིང་དཔེ་ཚོགས་ཤིག་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་མཁས་
དབང་གཟན་དཀར་མིག་པོ་ཆེ་ཐུབ་བསྟན་ཉི་མ་མཆོག་གིས་སྤྱི་ལོ་གཙོ་སྤྱོད་གནང་
སྟེ། དཔལ་བཅུགས་བོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་ཞིབ་འཇུག་ཁང་གིས་ཉི་མ་པོ་བཅུ་ཙམ་
གྱི་རིང་ལ་འབད་བཅོན་ཆེན་པོས་བོད་ཀྱི་ས་གནས་གང་སར་བཞུགས་པའི་བོད་
ཡིག་དཔེ་རྙིང་པོ་ཉི་ཁྲིར་ཡོངས་པ་རང་བྱུང་དང་མིའི་གནོད་འཚོས་འཛིག་ལ་ཉི་
བའི་ཉེན་ཁ་ལས་བསྐྱབས་ཉི་ལེགས་པར་བསྒྲིགས་ཤིང་དཀར་ཆག་ཏུ་བཏབ།
དཔེ་ཐུམ་གསོལ། དཔེ་སྒྲོམ་བཞེངས་ཉི་ལྔ་སྒྲུབ་མཛད་གནང་བ་དང་གནང་
མུས་སུ་ཡོད་པ་ནི། རང་རེའི་མེས་པོའི་ཤུལ་ནོར་སྤྱང་སྒྲུབ་རྒྱུ་འཛིན་དང་བོད་
རིག་པའི་གལ་ཆེའི་དབྱུད་གཞི་མཁོ་འདོན་གྱི་དགོས་པ་ཆེ་བ་མ་ཟད། རང་རྒྱལ་
མི་རིགས་རིག་གནས་ནོར་མཛོད་དར་རྒྱས་དང་སྤྱང་སྒྲུབ་བགྱི་བའི་འཕྲིན་ལས་
གལ་ཆེན་ཞིག་རེད།

ཉི་ཆར་དཔལ་བཅུགས་བོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་ཞིབ་འཇུག་ཁང་དང་འདི་ག་
དཔེ་སྒྲུབ་ཁང་གཉིས་ཞིབ་གྲོས་བྱས་མཐར། སྒྲོལ་རྒྱུན་རིག་གནས་སྤྱང་སྒྲུབ་དང་
བོད་རིག་པའི་དབྱུད་ཡིག་སྤྱང་སྒྲུབ་དང་ཆ་ཆར་དུ་གཏོང་བའི་དམིགས་ཡུལ་ངོས་
འཛིན་གཅིག་གྱུར་ཐོག 《བཀའ་གདམས་དཔེ་དཀོན་གཅིས་བཏུས་》 ཞེས་པའི་

དཔེ་རྟེན་དཔེ་དགོན་གྱི་དཔེ་ཚོགས་ཆེན་མོ་ཞིག་ཟུ་མཐུད་ནས་ལེགས་སྒྲིག་དང་
 དཔེ་རྒྱན་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པ་དང་། ད་ཆར་ཡང་དམིགས་ཡུལ་དགོས་པ་གཅིག་
 ཟུར་ཐོག་ 《མེས་པོའི་ཤུལ་བཞག་》 ཅེས་པའི་དཔེ་རྟེན་དཔེ་དགོན་གལ་ཆེན་གྱི་
 དཔེ་ཚོགས་ཆེན་མོ་འདི་ཉིད་པར་རྒྱན་བྱ་རྒྱ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྔོན་བྱོན་མེས་པོ་
 མཁས་དབང་དམ་པ་དུ་མས་ཤུལ་དུ་བཞག་པའི་གསུང་འབུམ་དཔེ་དགོན་གལ་
 ཆེན་རྣམས་དང་། འཐར་འཐོར་དུ་བཞུགས་པའི་དཔེ་དགོན་གལ་ཆེན་དག་
 བྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་ཏེ་བསྒྲིགས་པ་འདིའི་ནང་དོན་ཐད་ལ། ནང་དོན་རིག་པ་
 དང་། གསོ་བ་རིག་པ། ཚད་མ་རིག་པ། སྐྱ་རིག་པ། བཟོ་རིག་པ། ལོ་རྒྱུ།
 ཕྱིས་རིག་སོགས་བརྟུ་ཐུག་རིག་པའི་གནས་ཀྱི་འདུས་པའི་དཔེ་དགོན་ཞོར་ལུ་
 དགོས་འདོད་ཀྱི་འདུང་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན།

འདི་འདྲའི་དཔེ་རྒྱན་མཉམ་ལས་ཀྱི་གོ་སྐབས་ལེགས་པོ་དེད་ཅག་དཔེ་
 རྒྱན་ཁང་ལ་ཐོབ་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་སྤུལ་བ་བཟང་ཞིང་གཟི་བརྗིད་ཀྱི་འོས་འགན་ཞིག་
 ཏུ་བརྩིས་ཏེ་ལོ་འགའི་དཔེ་རྒྱན་འཆར་གཞི་གཙོ་བོའི་ནང་དུ་བཀོད་ཟིན་ཅིང་།
 ལས་གཞི་འདི་ལ་ཀྱང་གོའི་བོད་རིག་པ་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་གནས་ཀྱི་དབུ་ཁྲིད་དང་
 རྒྱལ་ཁབ་ཁྱི་ནང་གི་བོད་རིག་པའི་མཁས་དབང་དུ་མས་གདེང་འཛིན་དང་མཐོང་
 ཆེན་གྱིས་སྤུལ་མ་ཡང་ཐོབ།

《མེས་པོའི་ཤུལ་བཞག་》 གི་མ་ཕྱི་པལ་ཆེར་ནི་དབུ་མེད་བྱིས་རྟེན་གྱི་སྟག་
 ཡིན་པས། མ་དཔེ་གསལ་མི་གསལ་དང་སྐྱད་ཡིག་མང་ཞིང་བྱིས་ཚུགས་འདྲ་
 མིན་གྱི་དབང་གིས་གྲོག་དཀའ་བའང་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་འདུག འོན་ཀྱང་དཔལ་
 བརྟེགས་བོད་ཡིག་དཔེ་རྟེན་ཞིབ་འཇུག་ཁང་གིས་ལོ་མང་རིང་ཉམས་སྦྱང་བསྐྱེད་

ལེན་དང་མཁས་དབང་དུ་མར་བཀའ་འདྲི་ལྷན་པར་བརྟེན་ཡིག་གཟུགས་གསར་
 རྒྱལ་དང་ཕྱོགས་སྒྲིག་ཐུབ་པ་བྱུང་། བར་ཤིང་དུ་འཁོད་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱང་དཔེ་
 རྟིང་གཞན་པ་དང་བསྐྱར་ཏེ་གཏན་ལ་ཐབ་ཡོད་པ་བཅས་ཏེ་ཞིབ་ཆ་དེའི་སྐོར་
 བསྐྱ་སྒྲིག་གསལ་བཤད་དུ་གཟིགས་པར་བྱ།

དཔེ་རྟིང་སྤྱང་སྦྱོང་དང་ཕྱོགས་སྒྲིག་དཔེ་རྒྱན་གྱི་ལས་ཀ་འདི་ལ་རྒྱབ་
 སྦྱོར་དང་ཐུགས་ཁུར་གནང་མཁན་གྱི་མཁས་དབང་རྣམས་དང་། ལྷག་པར་དུ་
 ཀྱང་གོའི་བོད་རིག་པ་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་གནས་ཀྱི་དབུ་ཁྲིད་ལྟར་རྒྱས་དང་། མཁས་
 དབང་ཐུབ་བསྟན་ཏེ་མ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་སོགས་ཀྱིས་རྒྱབ་སྦྱོར་དང་མཇུག་སྟོན་
 ཀྱི་བཀའ་དྲིན་བསྐྱེད་པ་ལ་སྟོང་ཐག་པ་ནས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ལྷ་རྒྱ་དང་། དཔལ་
 བཅུགས་ཞིབ་འཇུག་ཁང་གི་འགན་འཛིན་པ་ལྟར་རྒྱས་དང་། ལྷ་དག་པ། ཡིག་
 རྒྱལ་པ་སོགས་མདོར་ན་ལས་གཞི་འདི་ལ་ལྷག་བསམ་དང་འབད་བརྩོན་ཆེན་
 པོས་ཞབས་ཁྱེ་ལྷ་མཁན་རྣམས་ལ་སྟོང་ཐག་པ་ནས་བཀའ་དྲིན་ཆེ་ཞེས་ལྷ་རྒྱ་དང་།

དཔེ་ཆོགས་འདིའི་དཔེ་སྒྲིག་དང་ལྷ་དག་ཐད་ལ་ཉ་ཅང་ནན་ཏན་དང་ཞིབ་
 ཆགས་བགྱི་ཁུལ་བྱས་མོད། འོན་ཀྱང་ང་ཚོར་ཤེས་ཚད་དམན་པའི་དབང་གིས་
 རོར་འཆུག་མི་ཉུང་བ་ཡོད་སྟེ་དཔེ་དཔྱད་ལྟར་དག་གིས་རོར་བཅོས་ཡོ་བསྐྱང་
 གི་དགོངས་འཆར་ལྷག་སྟོལ་གནང་བར་ལུ་ལུ།

ཞེས་ཀྱང་གོའི་བོད་རིག་པ་དཔེ་རྒྱན་ཁང་ནས།

སྟེ་ལོ་༡༩༠༥ལོའི་ཟླ་བ་༡༡པའི་ཆོས་༡༠ལ།

སྒྲིབ་འགྲོའི་ཁྱེ་ཆོག

དེ་ལ་འདིར་རང་ཅག་ཁ་བ་ཅན་གྱི་ཞིང་འདིར་ཆོས་རྒྱལ་ལོ་བཅ་རྒྱལ་ས་
དང་། ས་དགོ་བཀའ་རྙིང་སོགས་ཀྱི་མཁས་ཤིང་གྲུབ་པ་བརྟེན་པའི་དམ་པའི་
སྤྱིས་བུ་རྒྱལ་ས་ཀྱིས། བཤད་སྒྲུབ་ཀྱི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་བཙུང་རྗེས་འབྲང་དང་
བཅས་པའི་ཆོས་བརྒྱད་དང་བཀའ་སྒྲོལ་མཐའ་དག་དང་། དེ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་
བའི་ཐུན་མོང་གི་རིག་གནས་སུམ་རྟགས་སྟན་པལ། མདོན་བརྗོད་སྤེལ་སྒྱུར། རྒྱར་
ཅིས་འབྲུང་ཅིས། སྒྲ་ཚད་བཟོ་གསོ་སོགས་མདོ་སྒྲགས་རིག་གནས་དང་བཅས་
པའི་གཞུང་ལུགས་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་ཚང་ལ་མ་ཁོར་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་ཞིག་
འཆད་ཉན་འགྱུར་གསུམ་དང་། བཤད་སྒྲུབ་ལས་གསུམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཐོག་མར་སྒྲོལ་
བཏོད། བར་དུ་གཏན་ལ་ཐབ། རིམ་བཞིན་དར་རྒྱས་བཏང་བ་སོགས་འཛིན་སྒྲོང་
སྤྱིལ་བར་མཛད་པའི་བཀའ་དྲིན་བདག་རྒྱེན་ལ་བརྟེན་ནས། དབུས་གཙང་
ཁམས་གསུམ་དུ་བཞུགས་སོ་ཅོག་གི་སྤྱོད་པའི་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་སྦྲུངས་ན་
འི་རབ་ལྗོན་པོའི་གཏོས་དང་མཉམ་ཞིང་། ཆོས་ཚན་གྱི་རྣམ་དབྱེ་རི་སྟེང་ཡོད་པ་
གྲངས་སུ་བགྲངས་ན་ནམ་མཁའི་གཟའ་རྒྱར་ཆོགས་ཀྱང་སྦྱངས་པར་བྱེད་པ་ཞིག་
མཆིས་པ་ཅམ་དུ་མ་ཟད། རྒྱ་བལ་ཏོར་སོགས་ཀྱི་ཡུལ་གྱུ་ཀུན་རྒྱུང་དར་བྱུང་ཆེ།
ད་ལྟའི་ཆར་བོད་རིག་པའམ་བོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་ཅེས་སུ་གྲགས་པ་འདི་ཉིད་
འཛམ་གླིང་ཤར་ལུབ་ཀྱི་ཡུལ་གྱུ་དག་རྒྱུང་མཆེད་དེ། དཔེར་ན། ཨོག་སི་ཤར་རྟེ་
དང་། ཏར་མིད་ལྷ་བུ་ཡོ་རོབ་དང་། ཨ་རི་སོགས་སུ་གྲགས་ཆེན་གྱི་སྒྲོབ་གྲུ་ཆེན་

མོ་ནམས་སུ་བོད་ཡིག་གི་དཔེ་མཛོད་ཆེན་པོ་ཡོད་པར་མ་ཟད། བོད་ཀྱི་ཆོས་དང་
རིག་གཞུང་སློབ་གཉེར་བྱེད་སའི་སྡེ་ཆོན་དང་སློབ་མ་ཡང་མི་ཉུང་བ་ཡོད།

ད་ནི་གོང་དུ་སྐྱེས་པའི་བཤད་སྐབས་ཤིང་ཏུ་ཆེན་པོ་བཙུང་བས་པ་དེ་
གང་དང་གང་ཡིན་པའི་དོ་སློང་མདོ་ཙམ་ཁྱེད། དེ་ཡང་རི་སྐད་དུ། འཇམ་མགོན་
ཀོང་སྐལ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས། ཆོས་སློན་ཐོན་མི་བེ་རོ་སྐྱ་ཙག་ཞང་། །གཙུབས་
ཆེན་རིན་བཟང་རྟོག་ཡོས་སྐྱེ་བ། །ཁུ་སྟོན་བཤད་རྒྱུན་འདེགས་པའི་ཀ་ཆེན་བཅུ།
ཞེས་དང་། བོད་ཡུལ་སྐབས་བཅུད་ཤིང་ཏུ་ཆེན་པོ་བཙུད། །རྗེ་མ་བཀའ་གདམས་
ལམ་འབྲས་བཀའ་བཙུད་པ། །ཤངས་པ་ཞི་བྱེད་སྦྱོར་དུག་བསྟེན་སྐབས་པོ། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར། ཤེས་བྱའི་གཞུང་ལུགས་སྐྱ་ཆོགས་ཀྱི་འགྱུར་ཁྱད་དང་འཆད་
རྒྱུ་གི་དབྱེ་བས་བཤད་རྒྱུན་འདེགས་པའི་ཀ་ཆེན་བཅུ་དང་། སྐབས་པ་ཉམས་སུ་
ལེན་རྒྱལ་ལ་བཙུད་པའི་ཁྱད་པར་དང་མན་ངག་གི་དབྱེ་བས་སྐབས་བཙུད་འདྲན་
པའི་ཤིང་ཏུ་བཙུད་དེ། བཤད་སྐབས་ཤིང་ཏུ་ཆེན་པོ་བཙུང་རྗེས་འབྲང་དང་
བཙས་པའི་གསུང་རབ་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་ཞིག །བདག་ཙག་གི་ཡབ་མེས་གོང་མ་
ནམས་ཀྱིས་གཅེས་པའི་ལུས་སྟོག་ལོངས་སྦྱོང་ཐམས་ཅད་ཡངས་པ་མེད་པར་
བཏང་སྟེ། བྱི་རབས་རང་རེའི་བཙུད་འཛིན་ནམས་ལ་འབྲན་ལུན་ལན་བདེའི་
དབལ་ལ་དམིགས་ནས་བཞག་པའི་ཞོར་ལུ་རིན་པོ་ཆེ་ཡིད་བཞིན་དབང་གི་རྒྱལ་
པོ་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་མཆིས། དེ་དག་ལས་མང་ཆེ་བ་རིག་གསར་ལོ་བརྩའི་གོང་
ཆག་ཆེན་པོ་སོགས་དུས་ཀྱི་རྒྱུད་པའི་དབང་གིས་སེམས་མེད་འབྱུང་བཞིའི་འཇིག་
པ་དང་། སེམས་ལྡན་མི་དང་མི་མེན་གྱི་གཞོད་པས་ཉམས་ཉེས་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་
ནི་རྒྱ་བོད་ཡོངས་གྲགས་ལྟར་ལགས།

རིག་གནས་གསར་བརྗེ་མཁུག་སྒྲིལ་བ་དང་ཆབས་ཅིག་ ཉང་གི་ཡང་དག་
 བའི་སྤྲོད་ཁྱེལ་གྱི་ཉི་འོད་སྒྲར་ཡང་འཕྲོས་ཏེ། ཉང་དང་རྒྱལ་ཁབ་གྱིས་འགོ་ཁྲིད་
 དང་ཅ་འཁུགས་གནང་ནས། དཔེ་རྙིང་འཐོར་བསྐྱུད་དང་། ལེགས་སྒྲིག་དཔེ་སྒྲུབ།
 རྒྱུར་སྒྲེལ་སོགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་རང་རིགས་ཀྱི་རིག་གནས་ཉམས་པ་སོར་ཚུད་དང་།
 མི་ཉམས་གོང་འཕེལ་གྱི་བྱ་བར་སོ་སོའི་འཁོས་བསྐྱུར་གྱི་སྤྱི་ཁྱེལ་བའི་སྒྲུབ་པ་
 བཟང་བོའི་དཔལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་ཏུ་ཡོད་པའི་སྒྲུབས་འདིར། རང་རེའི་ཡབ་
 མེས་རྒྱལ་གྱིས་བཞག་པའི་ཕ་ལོར་མང་པོ་ཞིག་ད་དུང་ཡང་རེད་ཅག་གི་བསོད་
 བསམ་གྱི་བགོ་སྒྲུབ་དུ་ལྷག་ཡོད་པ་རྒྱལ་ལ་གཅེས་སྒྲུབ་ཆེན་པོས་སྤྱད་སྒྲུབ་དང་
 དར་སྒྲེལ་བྱེད་རྒྱ་ཉི་མེས་རྒྱལ་གྱིས་གནང་བའི་ལས་འགན་ཡིན་པར་མ་ཟད། འུ་
 ཅག་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་སྒོ་བ་གསའི་བྱ་བར་ལེགས་སྒྲིལ་འབུལ་མཁན་གྱི་མཁན་
 དར་འབྲིང་གསུམ་གྱི་ཤེས་ཡོན་ཅན་ལ་མཆོན་ན། རང་རེའི་སྤྱག་པར་བབ་པའི་
 གཞན་དྲིང་མི་འཛོག་པའི་གཟི་འོད་སྒྲ་ན་འབར་བའི་འོས་འགན་མཆོག་ཏུ་སྤྱར་པ་
 ཞིག་གྲང་ཡིན་པར་སེམས།

དེར་བརྟེན་ཕྱོགས་དང་རིས་སྤྱོད་མ་ཆད་པའི་སྒྲིལ་བུ་དམ་པ་རྒྱལ་གྱིས་
 ལྷགས་ཚུམ་གནང་བའི་གསུང་རབ། བཤད་སྒྲུབ་ཤིང་རྟ་བཙོ་བརྟུད་ལས་སྤྱོད་
 པའི་མདོ་སྒྲགས་ཀྱི་གཞུང་བཤད་དང་། ཆོས་འབྱུང་དང་གདན་རབས། རྒྱལ་ཐར་
 དང་གསན་ཡིག་བརྗེས་དང་སྒྲན་དག། ཅིས་དང་གསོ་རིག་སོགས་དཔེ་དཀོན་
 འཐོར་བ་རྒྱལ་བསྐྱུར། ཆད་པ་རྒྱལ་བསྐྱུར། ཉམས་པ་རྒྱལ་བསྐྱུར། གསོས།
 འབྲུགས་པ་རྒྱལ་བསྐྱུར་ཏེ་དཔེ་ཆོགས་མེས་པོའི་ཤུལ་བཞག་ཅེས་པ་སོགས་
 རིམ་པ་བསྐྱར་ཆགས་སྤྱོད་པར་དུ་བསྒྲུབ་ཅིས་ཡོད། ད་ལན་ང་ཆོས་འཆོལ་བསྐྱུར་

ཐུབ་པའི་ཅོ་ནེ་གཤམ་པ་བཤད་སྐབས་ཀྱི་གསུང་འཕྲུལ་པོད་བཙུ་བརྒྱད་པོ་འདི་
མེས་པོའི་ཤུལ་བཞག་ཅེས་པའི་དཔེ་ཚོགས་ནང་ནས། རྒྱ་ཆའི་སྒྲིག་པ་པོ་རྣམས་
ཀྱི་སྒྱུན་རྒྱུང་ཡངས་པའི་འབབ་སྟེགས་སུ་འབུལ་རྒྱ་ཡིན།

འབྲུང་ཆར་ང་ཆོའི་དཔེ་ཚོགས་དཔར་སྒྱུན་ལུ་རྒྱའི་སྒྲོར་ལ་ལྷག་བསམ་
ལྷན་ཞིང་མཁྱེན་སྒྱུན་ཡངས་པའི་མཐས་དབང་རྣམས་ཀྱིས་དགོངས་འཆར་གྱི་
བཀའ་སློབ་སྦྱུལ་གནང་དང་། དཔེ་དཀོན་གྱི་མ་ཕྱི་གཡར་གནང་གི་སྒྱུབས་འཕྲུག་
ཡོང་བ་མཁྱེན་མཁྱེན། །

ཞོར་འཕྲོས་གསལ་འདེབས་ལུ་བ། ལྷག་པར་དུ་ད་ལྟ་ལུས་ཀྱི་ལང་ཆོ་
རྒྱས་གིང་། མེས་ཀྱི་སློ་གྲོས་བཀྲ་པའི་གཞིན་སྟེས་རྣམས་ལ་མཚོན་ན། སྤྱིང་
པོས་དཔེན་པའི་ཁ་ཕོ་འདོན་པ་ལས། ཟོལ་མེད་ཀྱི་ལྷག་བསམ་དཀར་པོ་སྤྱིང་ལ་
འཆང་། དོན་ལྷན་གྱི་རྣམ་དཀར་བྱ་བ་དང་དུ་ཡིན། ལྷན་མེད་ཀྱི་ཆོས་དང་རིག་
གནས་སློབ་གཉེར་བྱེད། འཁོས་བསྐྱུན་གྱི་སྤྱི་ལས་ཀ་རྩུང་ཟད་རེ་སྒྱུབ་ལུས་
ན། མེས་རྒྱལ་ལ་ཞབས་དོག་འགྲུབ། རང་རིགས་ལ་ལེགས་སྟེས་འབུལ། རང་
ཉིད་ཀྱི་ལ་རྒྱ་མངོན་ཐུབ་པ་ཞིག་ཀྱང་འོང་བ་ནི་མཐོང་ཆོས་མངོན་གྱུར་ལགས་
པས། དེ་བཞིན་དགོངས་དབྱིངས་སུ་རྒྱུབ་པར་ལུའོ། །

ཕན་འབྲོག་ཤོད་འབྲུམས་པོ་ཐུབ་བསྟན་ཉི་མས།

སྤྱི་ལོ་༡༠༠༥པའི་ཟླ་ཆོས་ལ་གུས་ཐུལ།

བསྐྱེད་གསལ་བཤད།

རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་མཐའ་དག་ལ་མཐུན་བའི་སྒྲིབ་ཡངས་པ་ ༥ རྗེ་
བཅུན་ཙོ་མེ་གསལ་བ་བཤད་སྐབ་མཆོག་གི་གསུང་འབུམ་པོད་བཙོ་བརྒྱད་པོ་འདི་
ནི་གཟན་དཀར་མཆོག་རྒྱལ་ཕྱབ་བསྐྱེད་ཉི་མ་རིན་པོ་ཆེས་མྱེད་བྱུང་ཕྱགས་བསྐྱེད་
བཟང་པོའི་བསྐྱལ་ལྷག་འོག །མཁན་པོ་འགོ་འདུལ་རྗེ་རྗེ་མཆོག་དང་ཆུན་ཀམ་
བདེ་ལེགས་རྣམ་གཉིས་གཙོས་དང་ཞིབ་འཇུག་ཁང་གི་ལས་མི་ཡོངས་ནས་དཀར་
སྐྱེད་ཀྱི་སྐྱེས་རྒྱུ་བརྒྱད་ནས་ད་ལྟ་རྒྱ་ཆེའི་གྲོག་པ་པོ་དག་གི་སྒྲིབ་ལམ་དུ་འབུལ་
ཕྱབ་པ་བྱུང་།

ཉི་བའི་ལོ་མི་ལྷུང་བ་ཞིག་གི་ནང་ཁོང་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་དབུ་ཁྲིད་འོག་དང་
དཔལ་བཅེགས་པོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་ཞིབ་འཇུག་ཁང་གིས་པོད་ཁུལ་གྱི་ས་ཆ་སོ་
སོའི་དཔེ་རྙིང་མང་པོ་ཞིག་ལ་སྐྱེད་སྐྱེད་བྱས་པའི་གོ་རིམ་ཁྲོད། ད་ལན་ཙོ་མེ་
གསལ་བ་བཤད་སྐབ་ཀྱི་གསུང་འབུམ་འདིའི་མ་ཁྱེཾས་སྡེ་ཆེན་པོ་སེར་ཐེག་ཆེན་
གླིང་ནས་གཡར་གནང་བྱུང་བའི་ཙོ་མེའི་སྐར་མ་པོད་གངས་བཅུ་གཅིག་ཙན་ལ།
ཆོས་ཆུན་ཉིས་བརྒྱ་ལྷ་བཅུ་ལྷག་ལས་གཙོ་བོ་རྒྱུད་སྡེ་སོ་སོའི་རྣམ་བཤད་དང་།
དབུ་མ་དང་པར་ཕྱིན་སོགས་ཀྱི་འགྲེལ་པའི་སྐོར། སྒྲན་བག་དང་ཅིས། བད་སྐྱོད་
རིག་པ་སོགས་ཐུན་མོང་རིག་གནས་ཀྱི་སྐོར་སོགས་མདོར་ན་བཅུ་ལྷག་རིག་
གནས་མཐའ་དག་གི་འགྲེལ་པ་དང་རྣམ་བཤད་སོགས་ཡོད། གསུང་འབུམ་འདི་
ཉིད་སྤྱི་ལོ་ ༡༠༠༧ ལོ་ནས་སྤྱི་ལོ་ ༡༠༠༨ ལོ་ནས་ཀྱི་དབུ་བཅུགས་ཉི་ད་ལྟ་ཡོངས་སུ་གྱུབ་པ་

ཡིན།

ང་ཚོས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱིའི་ཞབས་འདེགས་དང་། བོད་ཀྱི་
མེས་པོ་དག་གི་བྱངས་ཁྲག་གིས་བསྐྱུན་པའི་རིག་གནས་འདི་དག་ས་སྐང་རིལ་མོ་
འདིའི་སྤང་ནས་ཡུན་རིང་དུ་གནས་ན་ཅི་མ་རུང་སྐྱམ་པའི་ཀྱན་སྒོར་གཙང་མས་
རྒྱད་བསྐྱལ་ཏེ། གསུང་འབུམ་ཀྱན་འདུས་ཀྱི་དཔེ་ཚོགས་ཆེན་མོ་《མེས་པོའི་ལུས་
བཞག》 ཅེས་པའི་དཔེ་དབུ་ཀྱི་ཐེང་བ་གཅིག་ལས་དུ་མ་འཆར་བའི་བར་
ཀྱི་འཕུལ་དུ་སྒྲོན་བཞེན་ཡོད་པ་ལ། དམ་པ་འདི་ཉིད་ཀྱི་གསུང་འབུམ་ནི་《མེས་
པོའི་ལུས་བཞག》ཀྱི་དཔེ་པར་ནས་༡༠༥བར་དུ་ཆར་དུ་དངར་ནས་བསྒྲིགས་ཡོད་པ་
དང་། བར་དུ་རྒྱབ་པའི་གོ་རིམ་ཁོད་དུ་འདྲ་བ་མཐའི་ཕྱོགས་ཞན་དང་རང་ལྟ་
མཆོག་འཛིན་ཀྱི་ཀྱན་སྒོར་ཡོངས་སུ་སྤངས་ཏེ་དམ་པ་ཁོང་གི་གསུང་ལས་ཡིག་
ནོར་དང་ཕྱད་སྒྲོན་ཡིན་ངེས་པ་འགའ་ཤས་བཅོས་པ་མ་གཏོགས་གཞན་བཅད་
གཏུབ་གཞོག་གསུམ་གང་ཡང་མ་བྱས་པར་མ་བྱི་སོར་བཞག་བྱས་ཡོད།

མཇུག་དུ་འདི་ག་ཞིབ་འཇུག་ཁང་གི་ལས་མི་ཡོངས་ཀྱི་ཆབ་ཞུས་ཏེ་གསུང་
འབུམ་འདིའི་མ་ཕྱིག་ཡར་གནང་མཛད་མཁན་ཚོས་སྡེ་ཆེན་པོ་སེ་ར་ཐེག་ཆེན་གླིང་
གི་འདུས་སྡེ་ཡོངས་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ལྟ།

ཞེས་དཔལ་བཅུགས་བོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་ཞིབ་འཇུག་ཁང་གི་
བཀའ་འབུམ་འདིའི་རྟེན་མའི་ཞུ་དག་པ་
དབྱི་ས་དཔལ་བཟང་གིས་ལྟ་ས་ནས།

རྩིས་པ་པོའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བསྟན།

མདོ་རྟགས་རིག་གནས་དང་བཅས་པ་ལ་གཞན་དྲིང་མི་འཛིན་པའི་
མཁས་པ་ཆེན་པོ་ཙོ་ནེ་གྲགས་པ་བཤད་སྐབ་ནི། མདོ་སྒྲིབ་ཐོ་བྱ་ཏུ་འེང་བ་མཛེས་
པར་ཡབ་གཟུངས་སྐབས་འབུམ་ཆེས་བྱ་བ་པོན་དང་གསར་རྟགས་སྟོང་མའི་
ལྷགས་འཛིན་པ་ཞིག་དང་། ལུས་སྐྱལ་བཟང་སྟན་ཆེས་བགྱི་བ་གཉིས་ཀྱི་སྐས་
སྐྱེད་པོ་ཡོས་ (༡༩༥༥) ལྷ་བ་དང་པོའི་ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི་སྐྱོད་པོ་འབྱུངས། གཞོན་
དུས་ནས་སྒྲོལ་མ་དང་། གདུགས་དཀར་སོགས་ཁ་ཉོན་རྒྱུན་དུ་བྱེད་ཅིང་། དད་པ་
དང་ཤེས་རབ་ཆེ་བས་གདུགས་དཀར་སོགས་འགའ་རེ་ཆེད་དུ་མ་གཉེར་བར་
སྟོང་ཟེན་ཅིང་། ཡི་གེ་ཡང་མ་སྟོབ་པར་ཐར་ཐོར་ཤེས་པ་བྱུང་བར་གྲགས།

དགུང་ལོ་དགུའི་སྐབས་ཁྲི་ཆེན་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་དགེ་འདུན་གྲགས་
པའི་དྲུང་ནས་རབ་བྱུང་བསྐྱབས། དེ་རྗེས་ལོ་འགའི་རིང་ཆོས་སྟོན་དང་གཞུང་
འགའི་ཙུ་བ་སྟོང་བཟུང་། དགུང་ལོ་ཉེར་གཅིག་པའི་ཕག་ལོའི་སྟོན་ཀ་དབུས་
ཚུགས་སུ་ཕེགས། ཉེར་གཉིས་པ་ར་མོ་ཆེ་དང་། དེ་རྗེས་ཡང་སེར་སྒྲིང་པོས་
བསམ་སྒྲིང་གི་གྲ་ཆོད་དུ་ཞུགས།

རྗེ་བཀྲ་ཤིས་དཔལ་བཟང་། ཁྲི་རིན་པོ་ཆེ་སྟོ་བཟང་དར་རྒྱས། སྟོབ་
དཔོན་དོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་སྟོ་གོས་རྒྱ་མཆོ་སོགས་ཡོངས་འཛིན་དུ་མའི་ཞལ་སྐྱ་
ནས་བསྐྱས་གཞུང་ནས་བརྒྱུས་ཏེ་མདོ་རྟགས་ཀྱི་གཞུང་ལྷགས་རབ་འབུམས་
དང་། ས་རིས། ལུས་ཉོར་ཡིག་སྟན་ངག་སོགས་ཐུན་མོང་གི་རིག་གནས་དག་

ལ་གསལ་སྒྱུར་མཛད། དགྲུང་ལོ་སོ་གཉིས་པར་ལྷ་སའི་སྒྲོན་ལམ་ཆེན་མོའི་གྲ་
 སྒྲོར་བའི་གོ་མིང་བཞེས་ཅིས་ཀྱང་དབུས་སུ་སོག་བོད་བར་འབྲུག་པ་བྱུང་སྟེ་སྟེ་
 སྟེད་མི་ཡི་ཉི་མ་བཀོངས་པ་སོགས་ཀྱིས་ལམ་སྟོང་མ་བྱུང་། དེ་ལོ་སེ་རའི་དཀའ་
 བརྒུ་མཛད། དེའི་ཕྱི་ལོ་གཙང་དུ་ཐེབས་ཏེ་པཌ་ཆེན་སྟོ་བཟང་ཡེ་ཤེས་ལས་
 བསྟེན་ཐོགས་ཀྱི་སྟོམ་པ་བཞེས། སྒྲུང་དབུས་སུ་འོངས་ནས་རྒྱུད་གྲང་། དགའ་
 ལྷན། འབྲས་སྒྲུངས་ནམས་སུ་དམ་བཅའ་བཞག་པའི་དམ་བཅའ་དེ་ནམས་ཀྱི་ཆོ་
 ལན་དགའ་རབ་བྱུང་ཡང་རང་གིས་རང་མི་བསྟོད་ཞེས་གསུངས། སྐབས་དེར་
 ཐེག་ཅུའི་སྒྲོར་འགའ་རེ་ཡང་འབྱིད། ཡག་ལོ་ (༡༧༠༧) དཔྱིད་ཆོང་པ་དང་
 འགྲོགས་ནས་རང་ཡུལ་དུ་ཕྱིར་ཐེབས། ཤིང་རྟ་ (༡༧༡༤) ལའི་ས་ག་ལྷ་བའི་
 ཆོས་བདུན་ལ་ཅོ་ནེའི་བསྟན་པའི་མངའ་བདག་ཀོའུ་ཤྱི་ནང་སོ་ཡེས་ཀྱིས་བཀའ་
 བཞིན་དགོན་དེར་མཆོན་ཉིད་གྲ་ཆང་གསར་འཇུགས་ཀྱི་སྒྲ་མ་མཛད།

ལོ་ངོ་གསུམ་དུ་སྟོ་གསར་དོན་གཉིར་དག་ལ་བསྐྱས་གྲུའི་ཅིས་བཞག་
 བཏང་། དེ་ནས་ལོ་གསུམ་པ་ལ་གཞུང་བཅུགས་ཏེ་ཡར་ཕྱིན་གྱི་དབུ་ནས་ཅིས་
 བཞག་ཟིམ་གྱིས་བཏང་བས་སྐབས་ལྷ་པར་སྟེབ་པའི་ཆོ་སྟེ་སྒྲུང་གི་ལོ་ལ་ཀོའུ་ཤྱི་
 བཏང་སོ་ཡེས་ཀྱི་བཀའ་བྲི་པ་དང་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་འཆད་པ་གཉིས་ཟུང་འབྲེལ་
 ཀྱིས་སྟོང་དགོས་ཞེས་བཀའ་བབས་པ་ལྟར་མཛད། དགྲུང་ལོ་ཞེ་དུག་བརྒྱམས་
 བས་དབུ་ཡར་གྱི་ནམ་བཤད་སོགས་ཕྱི་རབས་གདུལ་བྱའི་མིག་རྒྱན་དུ་ཅོ་མ་པ་
 ཡེགས་བཤད་ཀྱི་ཐོང་པ་དུ་མ་སྟེལ། དགོན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་དངོས་པོ་
 དང་ཡེས་ཀྱིས་གནང་སྒྱིན་བྱས་པ་ཡལ་ཆེར་དགོན་པའི་ཞབས་ཏོག་དང་། འགའ་
 ཞིག་ནི་མདོ་སྨད་ཀྱི་གྲ་རྒྱུད་དབུས་སུ་འགྲོ་མིར་སེར་འབྲས་དགོ་གསུམ་བཀྲ་ཤིས་

ལྷན་པོ་ལྷམས་ལྷམས་ར་དང་ལྷ་མོ་ལ་འབྱེད་ཏུ་བསྐྱར་བ་མོགས་བསྐྱར་བའི་
ཞབས་ཏེག་ཏུ་བཏང་།

དགྲུང་ལོ་ང་བརྒྱད་པ་བྱ་ལོ་ལ་རྒྱད་པ་གྲ་ཚང་གསར་བཅུགས་ཀྱི་སྒོ་བ་
 དཔོན་མཛད་ཅིང་། དེའི་ལོ་འགྲེལ་པ་བཞི་སྟགས་ཀྱི་བཤད་པ་རྫོགས་པར་བྱས་
 ཤིང་གསར་བདེ་གཉིས་ཀྱི་ཙ་རྒྱད་ལ་འགྲེལ་པ་དང་ལྷན་ཐབས་སོགས་མང་དུ་
 བཅུམས། དེ་ལྷང་འཆད་ཅོད་ཅོམ་གསུམ་དང་སྒྲུབ་པ་ཉམས་ལེན་གྱི་དུས་འདུང་
 བར་མཛད་པའི་མཐར་དགྲུང་ལོ་དོན་ལྡ་པ་ས་སྒྲུལ་ (༡༡༧༩) ལོར་ཞི་བར་...
 གཤེགས་སོ། །

དཀར་ཆག

- དབུ་མ་ལ་འདུག་པའི་དགོངས་པ་ཡང་གསལ་སྒྲོན་མེ་ཞེས་བྱ་བ་ཚིག་འགྲེལ་
སྒྲི་དོན་མཐའ་དབྱེད་ཟུང་འབྲེལ་དུ་བཤད་བ་བཞུགས། 1
- འདུལ་བ་རྒྱ་མཚོའི་སྤྱིང་པོའི་དགོངས་དོན་རབ་ཏུ་སྤྲང་བར་བྱེད་པའི་
སྒྲོན་མེ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས།294
- འདུལ་བ་རྒྱ་མཚོའི་སྤྱིང་པོའི་དོན་གྱི་སྒྲུམ་པའི་མཐའ་གཙོད་གསེར་
གྱི་སྒྲུ་གྱི་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས།322
- བསྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱའི་གཞི་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་མདོར་བསྐྱས་
སྒྲོ་གསལ་འདུག་སྒྲོ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས།349
- ཉམས་ལེན་སྒྱི་ལ་ཉེ་བར་མཐོ་བའི་དོགས་དབྱེད་སོམ་ཉི་
སེལ་བྱེད་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས།372
- ཡུང་པོ་ལྷའི་རྣམ་གཞག་ཚོས་མདོན་པའི་སྤྱིང་པོ་
བསྐྱས་པ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས།385